Сряда, 20 януари 2021 г.

P9_TA(2021)0013

Изпълнение на общата политика за сигурност и отбрана — годишен доклад за 2020 г.

Резолюция на Европейския парламент от 20 януари 2021 г. относно изпълнението на общата политика за сигурност и отбрана — годишен доклад за 2020 г. (2020/2207(INI))

(2021/C 456/08)

Европейският парламент,

— като взе предвид Договора от Лисабон,

— като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 20 декември 2013 г., 26 юни 2015 г., 15 декември 2016 г., 22 юни 2017 г., 28 юни 2018 г., 14 декември 2018 г., 20 юни 2019 г., 12 декември 2019 г. и 21 юли 2020 г.,

— като взе предвид заключенията на Съвета относно общата политика за сигурност и отбрана от 25 ноември 2013 г., 18 ноември 2014 г., 18 май 2015 г., 27 юни 2016 г., 14 ноември 2016 г., 18 май 2017 г., 17 юли 2017 г., 25 юни 2018 г., 17 юни 2019 г. и 17 юни 2020 г.,

— като взе предвид Заключенията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно създаването на Граждански пакт в областта на ОПСО,

— като взе предвид заключенията на Съвета от 10 декември 2018 г. относно жените, мира и сигурността,

— като взе предвид заключенията на Съвета от 19 юни 2017 г. относно разработването на рамка за съвместен дипломатически отговор на ЕС срещу злонамерени действия в киберпространството,

— като взе предвид заключенията на Съвета относно младежта, мира и сигурността от 7 юни 2018 г. и относно младежта във външната дейност от 5 юни 2020 г.,

— като взе предвид Решение (ОВППС) 2019/797 на Съвета от 17 май 2019 г. относно ограничителни мерки срещу кибератаки, застрашаващи Съюза или неговите държави членки ([1]),

— като взе предвид заключенията на Съвета относно допълнителни усилия за укрепване на устойчивостта на хибридни заплахи и за борба с тях от 10 декември 2019 г.,

— като взе предвид документа, озаглавен „Обща визия, общи действия: по-силна Европа — Глобална стратегия за външната политика и политиката на сигурност на Европейския съюз“, който беше представен от заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП) на 28 юни 2016 г.,

— като взе предвид съвместното съобщение до Европейския парламент и Съвета относно плана за действие за военната мобилност от 28 март 2018 г. (JOIN(2018)0005),

— като взе предвид съвместните декларации от 8 юли 2016 г. и 12 юли 2018 г. на председателите на Европейския съвет и Комисията и генералния секретар на НАТО,

— като взе предвид Устава на Организацията на обединените нации,

— като взе предвид Заключителния акт от Хелзинки от 1975 г. на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа,

— като взе предвид общия набор от 42 предложения, одобрени от Съвета на ЕС и Съвета на НАТО на 6 декември 2016 г., и докладите за напредъка от 14 юни 2017 г. и 5 декември 2017 г. относно прилагането им, както и новия набор от 32 предложения, одобрени от двата Съвета на 5 декември 2017 г.,

([1]) ОВ L 129 I, 17.5.2019 г., стр. 13.

— като взе предвид петия доклад за напредъка от 16 юни 2020 г. в прилагането на общия набор от предложения, одобрен от Съвета на ЕС и Съвета на НАТО на 6 декември 2016 г. и 5 декември 2017 г.,

— като взе предвид огромното въздействие, което излизането на Обединеното кралство от ЕС ще окаже върху потенциалните отбранителни способности на ЕС, тъй като то е една от най-ефективните европейски военни сили,

— като взе предвид незаконното нахлуване и анексиране на Крим от страна на Русия,

— като взе предвид нарушаването на въздушното пространство и морските граници на държавите членки от страна на Русия,

— като взе предвид увеличеното икономическо и военно присъствие на Китай в държави от Средиземноморието и Африка,

— като взе предвид заплахата от вътрешен и чуждестранен тероризъм, предимно от групировки като ИДИЛ,

— като взе предвид новите технологии като изкуствен интелект, космически способности и квантова изчислителна техника, които представляват нови възможности за човечеството, но създават и нови предизвикателства в областта на отбранителната и външната политика, които изискват ясна стратегия и консенсус между съюзниците,

— като взе предвид втория доклад за напредъка по приоритетите на ЕС и ООН за периода 2019 — 2021 г. в областта на мироопазващите операции и управлението на кризи,

— като взе предвид резолюции 3212(1974), 32/15(1977), 33/15(1978), 34/30(1979) и 37/253(1983) на Общото събрание на ООН,

— като взе предвид резолюции 353(1974), 361(1975), 367(1975), 458(1979), 541(1983), 550(1984), 649(1990), 716 (1991), 750(1992), 774(1992), 789(1992), 889 (1993), 939(1994), 1032(1995), 1062(1996), 1250(1999), 2009 (2011), 2095(2013) и 2174(2014) на Общото събрание на ООН,

— като взе предвид целите за устойчиво развитие (ЦУР) на Организацията на обединените нации, обръщайки специално внимание на ЦУР 16, която е насочена към насърчаване на мирни и приобщаващи общества за устойчиво развитие,

— като взе предвид публикацията на ООН от юни 2018 г., озаглавена „Да осигурим нашето общо бъдеще: Програма за разоръжаване“,

— като взе предвид Преглед № 09/2019 на Европейската сметна палата (ЕСП) относно европейската отбрана,

— като взе предвид своите резолюции от 14 декември 2016 г. ([2]), 13 декември 2017 г. ([3]), 12 декември 2018 г. ([4]) и 15 януари 2020 г. ([5]) относно изпълнението на общата външна политика и политика на сигурност,

— като взе предвид своята резолюция от 13 юни 2018 г. относно отношенията между ЕС и НАТО ([6]),

— като взе предвид своята препоръка до Съвета и до заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП) относно подготовката на процеса на преглед на Договора за неразпространение на ядреното оръжие (ДНЯО) през 2020 г., вариантите за контрол над ядрените оръжия и за ядрено разоръжаване,

— като взе предвид своята резолюция от 17 септември 2020 г. относно износа на оръжие: прилагане на Обща позиция 2008/944/ОВППС ([7]),

([2]) ОВ C 224, 27.6.2018 г., стр. 50.
([3]) ОВ C 369, 11.10.2018 г., стр. 36.
([4]) ОВ C 388, 13.11.2020 г., стр. 91.
([5]) Приети текстове, P9_TA(2020)0008.
([6]) ОВ C 28, 27.1.2020 г., стр. 49.
([7]) Приети текстове, P9_TA(2020)0224.

Сряда, 20 януари 2021 г.

— като взе предвид своята резолюция от 14 февруари 2019 г. относно бъдещето на Договора за ликвидиране на ракетите със среден обсег на действие и въздействието върху Европейския съюз ([8]),

— като взе предвид своята позиция от 18 април 2019 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейския фонд за отбрана ([9]),

— като взе предвид своята препоръка до Съвета относно решението за създаване на Европейски механизъм за подкрепа на мира ([10]),

— като взе предвид своята резолюция от 12 септември 2018 г. относно автономните оръжейни системи ([11]),

— като взе предвид своята резолюция от 23 юли 2020 г. относно заключенията на извънредното заседание на Европейския съвет на 17– 21 юли 2020 г. ([12]),

— като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A9-0265/2020),

1. припомня амбицията на ЕС да бъде глобален фактор за мира и сигурността и призовава неговите действия и политики да се стремят към поддържане на международния мир, сигурността, сътрудничеството и ефективното многостранно сътрудничество, глобалната стабилност и активна подкрепа за основания на правила международен ред, международното право, правата на човека и демокрацията в съответствие с принципите и ценностите на Устава на ООН и целите, определени в член 21 от Договора за Европейския съюз (ДЕС);

2. подчертава, че предвид настоящите нарастващи многостранни заплахи за глобалната, регионалната и националната сигурност и стабилност, пред които ЕС е изправен в една изключително многополюсна и непредвидима среда с по-напористи и конкуриращи се глобални и регионални сили и променящи се съюзи, само чрез общата тежест на един силен и обединен Европейски съюз и неговите държави членки, в тясно сътрудничество с демократични държави със сходни виждания, европейските участници ще имат потенциала да разработят по-стабилна обща политика за сигурност и отбрана (ОПСО), за да имат по-силна и по-целесъобразна роля на международната сцена в новата геополитическа среда и да допринасят за мира, човешката сигурност, устойчивото развитие, просперитета, свободата, зачитането на основните права и ценности и демокрацията;

3. отбелязва, че трайното влошаване на стратегическата среда на Съюза пряко или косвено засяга сигурността на неговите държави членки и на гражданите му; подчертава, че в тази нестабилна и непредвидима среда Съюзът и неговите държави членки трябва заедно да играят по-голяма роля за гарантиране на сигурността на неговите държави членки, граждани и ценности от многостранни заплахи, рискове и предизвикателства;

4. отбелязва целта на Европейския съюз да развие европейска стратегическа автономност, което е амбиция, основана на способността на Съюза да оценява независимо дадена кризисна ситуация и да взема автономни решения, както и на способността му да действа автономно, когато обстоятелствата го изискват, за да защитава своите интереси и ценности при пълно зачитане на съюзите и на стратегическите си партньори, като същевременно се спазва принципът на взаимно допълване с НАТО;

5. призовава ЗП/ВП и Съвета да предоставят общо официално определение за стратегическа автономност и да определят много ясно нейните цели, средства и ресурси за прилагане; счита способността да действа автономно за важно средство за ЕС да засили своите многостранни действия, да стане по-малко уязвим на външни заплахи и да бъде по-надежден партньор в един многостранен, основан на правила ред;

6. счита, че пандемията от COVID-19 показа уязвимостта на ЕС и зависимостта му от трети държави; поради това подчертава още по-важната необходимост от засилване на усилията на ЕС за стратегическа автономност в този контекст;

7. отбелязва, че е постигнат известен напредък в изпълнението на ОПСО; приветства факта, че ЕС остава ангажиран с увеличаването на световното си присъствие и способността си да действа като глобален застъпник и гарант на сигурността, включително чрез своите мисии и операции по линия на ОПСО, с цел постигане на устойчив мир, стабилност, сигурност и просперитет и с активния си принос за преодоляването на конфликтите по света, и по-специално в съседните на ЕС държави;

([8]) Приети текстове, P8_TA(2019)0130.
([9]) Приети текстове, P8_TA(2019)0430.
([10]) Приети текстове, P8_TA(2019)0330.
([11]) ОВ C 433, 23.12.2019 г., стр. 86.
([12]) Приети текстове, P9_TA(2020)0206.

8. приветства съобщението на ЗП/ВП, че до края на 2020 г. ще бъде представен анализ на общите заплахи и предизвикателства, който ще осигури основата за обсъждания на политиката с държавите членки и за разработването на стратегически компас; отбелязва, че стратегическият компас ще подобри и ще направлява осъществяването на определеното през 2016 г. равнище на амбиция на ЕС и ще определи стратегически подход, конкретни цели и задачи в четирите ключови области: управлението на кризи, устойчивостта, способностите и партньорствата, не по-късно от 2022 г.; подчертава, че това е необходимо, тъй като ЕС трябва да разработи примерни сценарии за военни и граждански намеси и да бъде добре подготвен на оперативно и на политическо равнище; изразява надежда, че стратегическият компас, като първа стъпка към развитието на независим оперативен капацитет на ЕС, ще проправи пътя към по-хармонизирана стратегическа култура и по този начин ще улесни вземането на решения в Съюза;

9. обмисля представянето на собствени доклади и препоръки относно ключовите области на стратегическия компас с цел предоставяне на парламентарни мнения и насоки в съответствие с нашите демократични институционални принципи;

10. подчертава първостепенното геополитическо значение за Съюза на устойчивата регионална стабилност, сигурността и просперитета и на предотвратяването на дестабилизиращи процеси в неговите съседни райони, както на изток и на юг, така и в Арктика; подчертава ключовата роля на операциите EUFOR Althea и EULEX Косово за насърчаване на стабилността и сигурността чрез повишаване на устойчивостта на държавите и насърчаване на изграждането на капацитет в регион със стратегическо значение за ЕС; приветства удължаването на мандатите на мисията на Европейския съюз в областта на върховенството на закона в Косово (EULEX Косово) и на консултативната мисия на Европейския съюз в Украйна (EUAM Украйна) и отново подчертава значението на участието по линия на ОПСО в Западните Балкани и Източното съседство; насърчава преразглеждането на текущата мисия по линия на ОПСО — EUAM Украйна, за да се определи как тя може да подпомогне допълнително сигурността на Украйна;

11. посочва факта, че нестабилността в европейското южно съседство, и по-специално в регионите на Сахел, Западна Африка и Африканския рог, в крайна сметка има отрицателни вторични последици, по-специално за южното съседство на ЕС, и поради това представлява пряко предизвикателство за управлението на нашите външни европейски граници;

12. изразява загриженост, че военните сили на Руската федерация все още окупират големи части от Украйна и Грузия в нарушение на международното право, че те все още присъстват в Република Молдова и че Русия продължава да дестабилизира мира и сигурността в региона; изразява загриженост относно безпрецедентния мащаб на спонсорирани от държавата кампании за дезинформация в Източното съседство; продължава да осъжда руската военна намеса и незаконното анексиране на Кримския полуостров, както и поддържането на замразения конфликт в Молдова; подчертава необходимостта от обща позиция по отношение на политиката на ЕС в този контекст;

13. приветства прекратяването на враждебните действия във и около Нагорни Карабах; подчертава със загриженост военното участие на трети държави в конфликта, и по-специално дестабилизиращата роля и намесата на Турция; призовава за международно разследване на предполагаемото присъствие на чуждестранни бойци и използването на касетъчни боеприпаси и фосфорни бомби; призовава Европейския съюз и международните органи да гарантират, че няма безнаказаност за военните престъпления в Нагорни Карабах и за използването на забранени оръжия в конфликта в Нагорни Карабах; настоява, че е необходимо да се позволи преминаването на хуманитарната помощ, да се пристъпи незабавно към размяната на затворници и жертви, както и че е необходимо да се запази културното наследство на Нагорни Карабах;

14. изразява дълбока загриженост относно неотдавнашната ескалация на напрежението в някои потенциални горещи точки в региона на Индийския и Тихия океан, като например оспорваната граница между Индия и Китай, Източнокитайско и Южнокитайско море и Тайванския проток, включително относно все по-провокативните военни маневри на Китай, насочени към Тайван; призовава всички засегнати страни да разрешат разногласията си по мирен начин, за да се намали напрежението, и да се въздържат от предприемане на едностранни действия за промяна на статуквото; подчертава значението на мирното развитие в Тайванския проток за поддържането на мира, стабилността и просперитета на Китай и Тайван, и в Азиатско-тихоокеанския регион, което продължава да бъде от решаващо значение за интересите на ЕС; призовава ЕС и неговите държави членки да преразгледат политиките си за ангажираност с Тайван и да работят с международни партньори със сходни виждания, за да защитят демократичен Тайван от външни заплахи; изразява загриженост относно кампанията за дезинформация, стартирана от злонамерени трети държави за подкопаване на усилията в борбата с пандемията от COVID-19 срещу демокрациите в региона на Индийския и Тихия океан, включително Тайван; призовава ЕС и неговите държави членки да подкрепят значимото и прагматично участие на Тайван като наблюдател в срещите, механизмите и дейностите на Световната здравна организация (СЗО), с цел съвместна борба срещу глобалната криза в общественото здраве;

15. изразява изключителна загриженост и категорично осъжда незаконните действия и заплахите за военни действия срещу държавите членки, извършвани от Турция в Източното Средиземноморие; отбелязва със загриженост, че едностранните действия, водени от Турция, въпреки усилията за деескалация, нарушават международното право и пряко засягат суверенитета на някои държави членки; отново заявява готовността на Съюза да използва всички инструменти

и възможности, с които разполага, включително в съответствие с член 29 от ДЕС и член 215 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), за да защити своите интереси и интересите на своите държави членки; припомня неотдавнашните заключения на Съвета относно Източното Средиземноморие и призовава за нова цялостна стратегия между ЕС и Турция;

16. подчертава, че достъпът до безопасна питейна вода може да доведе до сериозни конфликти; подчертава, че Европейският съюз трябва да създаде политическа стратегия за улесняване на решенията в тези области с висок дестабилизиращ потенциал, като същевременно насърчава държавите, разположени в най-важните зони на конфликти, свързани с води, да подпишат Конвенцията за водите от Хелзинки от 1992 г., завършена в Ню Йорк през 1997 г. — Конвенция за опазване и използване на трансграничните водни течения и международните езера;

Консолидиране на амбициите на Европейския съюз: повишаване на ефективността на мисиите и операциите по линия на ОПСО в непредвидима и дестабилизирана среда

17. счита, че ОПСО се основава главно на способността на Съюза да разгръща граждански и военни мисии и операции в кризисни ситуации, които засягат сигурността на Съюза и неговите държави членки или изискват международна намеса съгласно международното право и Устава и резолюциите на ООН; отбелязва, че понастоящем Съюзът разгръща 11 граждански и шест военни мисии и операции, от които, що се отнася до последните, три са изпълнителни (ATALANTA, EUNAVFOR MED IRINI, EUFOR ALTHEA), а три не са (мисиите на ЕС за обучение — EUTM Мали, EUTM Сомалия, EUTM ЦАР); припомня, че мандатите на мисиите по линия на ОПСО имат за цел, наред с другото, да насърчават реформа в сектора за сигурност, да постигат напредък в правосъдната реформа и да укрепват военното и полицейското обучение; препоръчва редовна подходяща оценка на мисиите и операциите, за да се установи къде тяхната ефективност може да бъде допълнително засилена; подчертава значението на това мисиите да бъдат разгръщани по-бързо, по-гъвкаво и по-съгласувано;

18. за съжаление отбелязва, че все още липсва политическа готовност от страна на някои държави членки да участват в мисии и операции по линия на ОПСО по значим и надежден начин; подчертава значението на това мисиите и операциите да станат по-стабилни както по отношение на човешките ресурси, така и на мандатите; призовава държавите членки да увеличат приноса на сили и активи към всички мисии и операции по линия на ОПСО, като обърнат специално внимание на съществуващите недостатъци, тъй като проблемът с финансирането на мисиите и операциите по линия на ОПСО е от решаващо значение за тяхната устойчивост, особено по време на криза, както и проблемът с потенциално нарастващото напрежение и конфликти; подчертава, че бюджетът за ОПСО не следва да се подкопава;

19. изтъква, че участието на жените в мисиите по линия на ОПСО допринася за ефективността на мисиите и засилва доверието в ЕС като защитник на равните права на мъжете и жените в световен мащаб; призовава за съдържателно интегриране на принципа на равенство между половете във формулирането на ОПСО, по-специално чрез по-добър баланс между половете в персонала и ръководството на мисиите и операциите по линия на ОПСО и специално обучение на разгърнатия персонал; приветства факта, че всички граждански мисии по линия на ОПСО вече са определили съветник по въпросите на равенството между половете, и призовава военните мисии по линия на ОПСО да направят същото; насърчава държавите членки да предложат жени за кандидати за съществуващите вакантни длъжности; призовава целия военен и цивилен персонал, разположен в ЕС, да бъде достатъчно обучен по въпросите на равенството между половете и прилагането на Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН за жените, мира и сигурността, и по-специално за това как да се включи перспективата за пола в неговите задачи; изразява съжаление във връзка с факта, че броят на жените, работещи в мисии по линия на ОПСО и особено в рамките на военни операции, продължава да бъде много нисък; настоятелно призовава Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) да насърчава необходимостта от конкретна цел и политически ангажимент за увеличаване на броя на жените в мисиите и операциите на ЕС за управление на кризи; настоятелно призовава държавите членки да потърсят начини за укрепване на политиките за набиране и задържане на персонал и да насърчават участието на жените в миротворческите и мироопазващите мисии; подчертава необходимостта от включване на нов бюджетен ред на ЕС, който да финансира длъжността на съветниците по въпросите на равенството между половете във военните мисии по линия на ОПСО;

20. подчертава глобалния ангажимент на Съюза в Сахел и в Африканския рог посредством шест граждански (EUCAP Мали, EUCAP Нигер, EUCAP Сомалия) и военни (EUTM Мали, EUTM Сомалия, EUNAVFOR ATALANTA, EUNAVFOR MED Irini) мисии;

21. отбелязва, че военните операции по линия на ОПСО все повече имат тенденцията да представляват мисии за обучение на въоръжените сили (мисии за обучение на ЕС), без изпълнително измерение; счита, че без да се засяга неизпълнителното измерение на тези мисии, мандатът следва да бъде укрепен, за да се позволи на европейските съветници да проверяват възможно най-близо до местата на разполагане дали програмата на формацията е била добре изпълнена и е напълно в съответствие с действителните оперативни нужди на местните въоръжени сили; отбелязва, че това също така би позволило

по-доброто предотвратяване на лошото управление и случаите на злоупотреби, след като обучените сили бъдат разположени по места; подчертава, че такъв е по-специално случаят с EUTM Мали, където малийските въоръжени сили са разположени в много различни и трудни области, като поради това се изисква надзор на начина, по който европейските формации понастоящем се осъществяват;

22. подчертава, че само няколко мисии по линия на ОПСО предоставят обучение относно сексуалния и основания на пола тормоз, и призовава ЕСВД и държавите членки да осигурят задължително обучение с оглед на борбата с тези видове тормоз в рамките на всички мисии и операции и да гарантират ефективната защита на жертвите и на лицата, сигнализиращи за нередности; призовава за осъвременяване на Актуализираните общи стандарти за поведение за мисиите и операциите по линия на ОПСО, за да се включи принципът на нулева толерантност към непредприемането на действия от страна на ръководството и администрацията на ЕС по отношение на сексуалното насилие и насилието, основано на пола;

23. приветства заключенията на Съвета от 12 октомври 2020 г. относно операция EUFOR Althea и готовността му да продължи мандата на операцията с цел подпомагане на властите на Босна и Херцеговина да поддържат безопасна и сигурна среда в рамките на подновено разрешение на ООН; признава предизвикателствата, породени от пандемията от COVID-19, и приветства служителите на мисиите за това, че продължават да работят пълноценно в тези времена;

24. отбелязва, че положението със сигурността в Сомалия е много тревожно и е дестабилизиращ фактор в целия Африкански рог и дори извън него; във връзка с това счита, че укрепването на EUTM Сомалия с консултативен капацитет в командните структури би позволило да се упражнява значително влияние върху начина на извършване на операциите в рамките на многостранната военна помощ;

25. насърчава усилията, положени относно процеса на регионализация, който беше започнат чрез регионалното консултативно и координационно звено (РККЗ), и решението на Съвета от 12 февруари 2019 г. да го въведе във втора фаза, като по този начин засили регионалния подход на ЕС в Сахел, и по-специално в мисията EUTM Мали, чрез разширяване на обхвата ѝ до държавите от Г-5 от Сахел с цел повишаване на ефективността и оперативността на действията на ЕС през границите на държавите от Г-5 от Сахел и подкрепяне на трансграничното сътрудничество, като така се направи по-ефективна работата на мисиите EUCAP Сахел Мали, EUCAP Сахел Нигер и EUTM Мали; призовава за преименуването ѝ на EUTM Сахел; отбелязва, че съгласуваността и сътрудничеството в областта на сигурността с африканските държави са от решаващо значение за постигането на стабилност и дългосрочното развитие на континента; счита, че регионализацията на подхода на ОПСО в Сахел е уместна, но изисква по-ясна организация между вече съществуващите граждански и военни мисии по линия на ОПСО, местните участници и другите международни организации (т.е. мироопазващата мисия на ООН MINUSMA (Интегрирана многостранна мисия на ООН за стабилизиране в Мали) и операцията „Баркан“, ръководена от френската армия), за да се осигурят оперативно взаимодействие и координирани усилия на равнището на Съюза;

26. изразява загриженост относно продължаващата кампания за дезинформация по отношение на ЕС в Централноафриканската република; призовава ЗП/ВП да предприеме действия, за да идентифицира ефективно произхода на кампанията за дезинформация и да противодейства на такива атаки; приветства стартирането на EUTM ЦАР с цел подпомагане на реформата в сектора на сигурността в Централноафриканската република и разширяването на мандата на EUTM ЦАР; счита, че Съюзът трябва да подобри бързо и ефективно своите възможности за доставяне на оборудване в допълнение към обучението, осигурявано от мисиите EUCAP и EUTM; отбелязва, че създаването на Европейския механизъм за подкрепа на мира би гарантирало всеобхватен подход към изграждането на капацитета на силите на нашите партньори; подчертава, че напористите, присъстващи и действащи чуждестранни участници, които не споделят непременно същите етични принципи като Съюза и неговите държави членки, запълват пропуските в капацитета и участват в оборудването на тези сили, без да зачитат върховенството на закона и международните стандарти;

27. изразява дълбока загриженост относно влошаването на положението по отношение на сигурността и хуманитарното положение в региона на Сахел, където тероризмът оказва повишен натиск върху държавите от Г-5 от Сахел и върху съседните им държави, като изостря местното политическо, етническо и религиозно напрежение; подчертава значението на подкрепата, предоставяна от мисиите и операциите на ЕС в Сахел в тази връзка; припомня, че е жизненоважно да се запазят дългосрочните инвестиции, направени от международната общност, за да се работи за постигането на сигурност и стабилност в Мали и Сахел; приветства възобновяването на дейностите по линия на мисиите и операциите на ЕС в Мали;

28. призовава за нов подход на оперативно равнище към реформата в сектора на сигурността, подпомагането на сигурността и изграждането на военен капацитет, който да включва извлечените поуки, по-специално в Мали, и който да поставя акцент върху а) демократичния контрол на всички сили за сигурност, включително въоръжените сили, б) демократичното и прозрачното управление на сектора, в) систематичния мониторинг на пълното и стриктно спазване от всички участници на международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право и г) ясни механизми за прекратяване или оттегляне в случай на безнаказаност и продължаващи нарушения;

Сряда, 20 януари 2021 г.

29. отбелязва по-доброто равнище на координация между гражданските и военните мисии в три държави: Мали, Централноафриканската република и Сомалия; приветства координираните усилия на мисията на ЕС за изграждане на капацитет в Сомалия (EUCAP Сомалия) и EUTM Сомалия в допълването на оперативното сближаване между сомалийската полиция и сомалийската армия в освободените от влиянието на „Аш-Шабаб“ зони; подчертава, че интегрираният подход на инструменти, бюджетни инструменти и участници в EUAM CAR и EUTM CAR следва да бъде повторен, когато е целесъобразно, в други мисии и операции по линия на ОПСО;

30. приветства започването на операция EUNAVFOR MED Irini, която има за цел да допринесе за траен мир, сигурност и стабилност чрез подкрепа за прилагането на оръжейното ембарго срещу Либия в съответствие с Резолюция 2526 (2020) на Съвета за сигурност на ООН, обучението на либийската брегова охрана и възпрепятстването на трафика на хора; по-специално настоятелно призовава държавите членки спешно да предоставят разузнавателните средства, средствата за наблюдение и разузнаване, и полицейските и военноморските ресурси, необходими за укрепване на досега ограничените способности на операция Irini, и насърчава засилването на сътрудничеството с текущата морска операция на НАТО „Морски страж“, както и сътрудничеството с регионалните партньори; припомня международните задължения по отношение на търсенето и спасяването по море; призовава ЗП/ВП да използва в пълна степен активите на ЕС в тази област, по-специално сателитния и разузнавателния център на ЕС; приветства продължаващия напредък към стабилизиране на положението в Либия; призовава ЕС да поеме активна роля в процеса на медиация, за да допринесе за полагането на необходимите основи за мирна, стабилна и демократична Либия;

31. отбелязва решението на Съвета от 20 юни 2020 г. да удължи мандатите на три от гражданските си мисии по линия на ОПСО: мисията на Европейския съюз за подкрепа за интегрирано управление на границите в Либия (EUBAM Libya), мисията на Европейския съюз за подпомагане на контролно-пропускателен пункт Рафа (EUBAM Rafah) и полицейската мисия на Европейския съюз за палестинските територии (EUPOL COPPS);

32. призовава за доразвиване и засилване на гражданско-военното вземане на решения в ЕС и на структурите за командване и контрол при същевременно гарантиране на отделни военни и граждански вериги на командване;

33. отбелязва, че стратегическият преглед на способностите за планиране и провеждане на военни операции (MPCC) трябва да започне през 2020 г.; призовава ЗП/ВП, предвид въздействието на този преглед върху планирането, командването и контрола на военните мисии и операции, да информира своевременно Парламента относно наличните и избраните варианти; отново заявява, че ЕС се нуждае от постоянна и пълноценна структура за военно командване, за да може да действа автономно, и следователно призовава Съвета да приложи такава структура;

34. отбелязва цялостния напредък и усилията, положени в изпълнението на Гражданския пакт в областта на ОПСО, чиято цел е гражданската ОПСО да стане по-способна, по-ефективна, гъвкава и реагираща както на национално равнище чрез разработване и прилагане на национални планове за изпълнение с цел увеличаване на националния принос към гражданската ОПСО, така и на равнището на ЕС чрез разработването на съвместен план за действие; призовава за пълното прилагане на Гражданския пакт в областта на ОПСО до началото на лятото на 2023 г.; отбелязва предизвикателствата, свързани със способностите, пред които е изправена гражданската ОПСО, що се отнася до наличието на достатъчно експерти от полицията, съдии, прокурори, други експерти от сектора на правосъдието и гражданската сигурност; счита, че ЕС трябва да извърши своята всеобхватна оценка на гражданските мисии EUCAP Сахел Мали, EUCAP Сахел Нигер, EUCAP Сомалия и EUAM ЦАР от гледна точка на техните мандати, бюджети и човешки ресурси, за да станат напълно оперативни и ефективни; призовава държавите членки да предоставят подробен годишен преглед, в който се отчита напредъкът в изпълнението на Гражданския пакт в областта на ОПСО; призовава всички заинтересовани страни да засилят сътрудничеството и да укрепят полезните взаимодействия между гражданските и военните мисии, разгърнати на едно и също място, особено във връзка с мобилността и сигурните цифрови инфраструктури; приветства създаването на Центъра за високи постижения в управлението на граждански кризи, който беше открит през септември 2020 г., и насърчава държавите членки да участват активно в неговата работа;

35. приветства непрекъснатостта и запазването на присъствието на мисиите и операциите по линия на ОПСО въпреки изключително трудната обстановка и отрицателното въздействие, причинено от пандемията от COVID-19; настоятелно призовава бюджетът, ресурсите, планирането и оборудването на мисиите и операциите на ЕС по линия на ОПСО да бъдат оценени и приспособени с оглед на поуките, извлечени от COVID-19, за да се гарантира поддържането на оперативната ефективност; подчертава значението ЕС да обмисли какво повече би могло да се направи за свеждане до минимум и управление на риска от заразяване на персонала; изразява сериозна загриженост относно засилващото се отрицателно въздействие на COVID-19 върху съществуващите кризи и счита, че е наложително ЕС да предотврати компрометирането от

COVID-19 на многогодишния напредък в укрепването на мира; изразява тревога във връзка с вълната от дезинформация, най-вече срещу мисиите и операциите по линия на ОПСО, по време на пандемията от COVID; подчертава необходимостта ЕС да засили своите инструменти за стратегическа комуникация и публичната дипломация главно в държавите, в които са разгърнати мисиите и операциите по линия на ОПСО;

36. признава приноса на гражданските и военните мисии по линия на ОПСО в поддържането на мира, стабилността и укрепването на международната сигурност и подпомагането на трети държави в борбата срещу тероризма; призовава настоятелно ЕС за укрепване на институционалния му капацитет за предотвратяване на конфликти и за медиация; призовава за по-проактивен подход в разрешаването на продължителни конфликти в държавите в непосредствена близост до ЕС; призовава за чувствителни към конфликтите и насочени към хората подходи, които поставят сигурността и правата на хората в центъра на ангажимента на ЕС;

37. счита, че Съюзът трябва да съсредоточи усилията си върху мисиите и операциите, в които той има най-голяма добавена стойност; поради това би приветствал размисъл относно целесъобразността и ефикасността на някои мисии;

38. призовава за бързо приемане и прилагане на Европейския механизъм за подкрепа на мира с цел повишаване на ефективността на мисиите на ЕС, подпомагане на неговите партньори и допринасяне за мироопазващите операции; подчертава, че с този инструмент ще се финансират част от разходите за отбранителните дейности на ЕС, включително общите разходи за военни операции по линия на ОПСО и тези, свързани с изграждане на военен капацитет за партньорите в държавите, в които ЕС извършва намеса, и че следва да му бъде предоставен бюджет, който е достатъчно голям, за да се преодолеят ефективно текущите предизвикателства, свързани с обучение, операции, мисии, проекти и военно оборудване, включително оръжия, муниции и транспорт, в пълно съответствие с осемте критерия на общата позиция, международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право, и с действащите разпоредби за прозрачност, както е посочено в препоръката му от 28 март 2019 г. относно създаването на Европейския механизъм за подкрепа на мира; припомня необходимостта от извършване на цялостни предварителни оценки на риска и от внимателен мониторинг на използването от държавите получатели, по-специално в регионите, засегнати от голяма нестабилност на политическия пейзаж и голяма пропускливост на националните граници, и от въвеждането на необходимите предпазни мерки на равнището на ЕС за предотвратяване на придобиването на тези оръжия от терористични групи и други злонамерени участници;

39. приветства обявяването в речта за състоянието на Съюза през 2020 г. на писмо за намеренията във връзка със съвместно съобщение относно стратегически подход в подкрепа на разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията на бивши бойци през 2021 г., като навременно преразглеждане на концепцията на ЕС от 2006 г. за подкрепа на мерки, свързани с демобилизация, разоръжаване и реинтеграция (ДРР); подчертава значението на реформата в сектора на сигурността като приоритет, особено за нашите граждански мисии по линия на ОПСО, чиято основна цел трябва да бъде прилагането на подхода за човешка сигурност; подчертава, че новият стратегически подход относно ДРР трябва да гарантира съгласуваност между инструментите на ОПСО и помощта на ЕС за развитие;

Развитие на ефективни способности на ОПСО

40. приветства инициативите на ЕС за развитие на способностите, като Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната (CARD), постоянното структурирано сътрудничество (ПСС) и бъдещия Европейски фонд за отбрана (ЕФО) и предшестващите го програми — Подготвителното действие във връзка с научни изследвания в областта на отбраната (PADR) и Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната (EDIDP), тъй като те могат да допринесат за по-голяма съгласуваност, координация, оперативна съвместимост при прилагането на ОПСО и проправянето на пътя към изпълнението на задачите от Петербург и укрепването на солидарността, сближаването, устойчивостта и стратегическата автономност на Съюза;

41. признава, че интегрирането на инициативите на ЕС за развитие на способностите и пълноценното участие на повече държави членки във важни европейски проекти в областта на отбраната, които понастоящем се провеждат на почти изключителна двустранна основа (т.е. бъдещата система за въздушен бой (Future Air Combat System, FCAS) и основната система за бойни действия по суша (Main Ground Combat System, MGCS), е от ключово значение за успеха на европейския процес на интеграция в сферата на отбраната и би представлявало ясна добавена стойност за европейските усилия към подобряване на сътрудничеството, интеграция в отбраната и оперативна съвместимост в полза на мисиите и операциите по линия на ОПСО;

42. отбелязва, че е от решаващо значение да се повиши съгласуваността, приобщаването, координираността и последователността на всички инструменти на ЕС за планиране в областта на отбраната и на всички инструменти и инициативи за развитие на способности, така че те да създават значими полезни взаимодействия и взаимно укрепване, да избягват дублирането, да гарантират ефективно и стратегическо използване на ресурсите, да осигуряват оперативна съвместимост и да улесняват бързото разгръщане;

43. призовава държавите членки да увеличат своите разходи за отбрана и да се стремят към цел за 2 % от БВП;

44. приветства постигнатото споразумение относно регламента за ЕФО и призовава за бързото приемане и създаване на ЕФО, който ще разгледа и ускори постигането на съгласуваните общи приоритети за развитие на способностите за отбрана в областта на въздушното пространство, сушата, морето и киберпространството и по този начин ще насърчи способността на ЕС да действа като глобален участник и международен източник и фактор за сигурността; призовава държавите членки, Съвета и Комисията да осигурят адекватно финансиране на ЕФО и да се съсредоточат върху структурни проекти с висока добавена стойност, като по този начин улесняват индустриалното сътрудничество между държавите членки и консолидирането на силна европейска отбранителна технологична и индустриална база (EDTIB) и засилват техническите, индустриалните и стратегическите способности, така че да се укрепи способността на ЕС автономно да създава и разполага с военни способности и да се запази европейската технологична автономност в дългосрочен план; насърчава инициативите за развиване на отбранителни способности, за да се улесни ангажирането на малките и средните предприятия;

45. обръща внимание на силно чувствителния и стратегически характер на научните изследвания в областта на отбраната и на необходимостта от регулиране на достъпа на субекти, контролирани от трети страни, които не са в ЕС, до проекти, финансирани от ЕФО, с цел съгласуваност с амбицията на ЕС за стратегическа автономност; подчертава, че участието на трети държави в ЕФО в някои специфични и изключителни отговарящи на условията случаи, когато то придава доказана технологична и оперативна добавена стойност на определени проекти, следва да се осъществява на основата на ефективна реципрочност, не следва да отслабва стратегическите интереси на ЕС в областта на сигурността, не следва да подкопава целите на ЕФО и трябва да бъде в строго наблюдавано съответствие с правилата, определени в предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски фонд за отбрана (COM(2018)0476), като например запазването на интелектуалната собственост в рамките на ЕС;

46. приветства стратегическия преглед на първия етап на ПСС до края на 2020 г., включително информация за напредъка на програмата и определяне на необходимите разпоредби за повишаване на ефективността на ПСС и ориентирането му в по-голяма степен към целите; счита, че ПСС е инструмент, който допринася за засилване на устойчивото и ефикасното сътрудничество и интеграцията на ЕС в областта на отбраната чрез подобряване на отбранителните способности и оперативната съвместимост на участващите държави членки, особено по отношение на наличността, гъвкавостта и способността за разгръщане на силите; припомня, че проектите по линия на ПСС следва да спомагат за максимално увеличаване на ефективността на разходите за отбрана; счита, че ПСС следва да се използва като допълващ инструмент за постигане на целите на ЕС и да допринася за целите на НАТО; приветства скорошното приемане на решението относно участието на трети държави в ПСС, въпреки че отбелязва, че всяко подобно изключително участие в отделни проекти по линия на ПСС трябва да осигурява добавена стойност за държавите — членки на ЕС, и за проектите, както и да допринася за укрепването на ПСС и ОПСО и за изпълнението на по-сложни ангажименти, предмет на много строги политически, материалноправни и правни условия, и да се извършва въз основа на установена и ефективна реципрочност;

47. призовава участващите държави членки (УДЧ) да покажат пълна политическа ангажираност, усилия и стратегическа амбиция, за да осигурят необходимите ресурси и да изпълнят амбициозните и обвързващи общи ангажименти, за които са се договорили, като същевременно гарантират осезаем напредък в бързото и ефективно изпълнение на настоящите проекти по линия на ПСС; изтъква, че проектите от първата вълна са главно проекти за изграждане на капацитет, включващи възможно най-много държави членки, и че приобщаващият характер на проектите по линия на ПСС не следва да води до размиване на амбициите на участващите държави членки; изразява загриженост, че пропуските и критичните недостатъци в способностите, определени в процеса по приоритетната цел чрез плана за развитие на способностите (CDP) и координирания годишен преглед на отбраната (CARD), не биха били адекватно или изцяло запълнени и преодолени, за да се извършват успешни военни операции; съветва да се направи преглед на настоящите 47 проекта по линия на ПСС, за да се провери постигнатият напредък и да се идентифицират онези проекти, които биха могли да бъдат групирани по преценка на участващите държави членки; насърчава участващите държави членки да се съсредоточат върху проекти по линия на ПСС, които осигуряват истинска добавена стойност с по-оперативен акцент, взаимноизгодни печалби и стратегически фактори за Съюза, както и такива със стратегическо измерение, насочени към бъдещи заплахи за сигурността; силно насърчава държавите членки, като част от реформата на системата на бойните групи на ЕС, да проучат възможностите за включването ѝ в ПСС, за да се увеличи нейният оперативен капацитет, възможността ѝ за модулиране и гъвкавостта ѝ чрез създаване на постоянно действащи многонационални звена, на които е възложено изпълнението на военни задачи, определени в член 43 от ДЕС, и за засилване на способността на ЕС да провежда надеждни операции за управление на кризи;

Засилване на сътрудничеството със стратегическите партньори

48. приветства напредъка, постигнат в сътрудничеството между ЕС и НАТО след съвместната декларация във Варшава през 2016 г.; приветства напредъка, постигнат при прилагането на общия набор от предложения от 2016 и 2017 г., по-специално засилването на политическия диалог между ЕС и НАТО на всички равнища, както и структурирания диалог относно военната мобилност, усилията за осигуряване на по-голяма съгласуваност между съответните процеси на планиране

в областта на отбраната и по-тясното сътрудничество в областта на киберсигурността и отбраната и в борбата с хибридните заплахи и кампаниите за дезинформация; отбелязва степента на сътрудничеството между НАТО и ЕС по отношение на подпомагането на гражданските органи да ограничат и да спрат разпространението на пандемията от COVID-19; призовава ЕС и НАТО да засилят допълнително взаимното укрепване на сътрудничеството, включително между мисиите и операциите, и да задълбочат стратегическото си партньорство; подчертава значението на по-нататъшното засилване на партньорството между ЕС и НАТО в областта на военната мобилност; подчертава значението на организирането и изпълнението на съвместни обучения и учения между европейските въоръжени сили, както и паралелни и координирани учения между ЕС и НАТО;

49. в тази връзка приветства операцията „Atlantic Resolve“ и засиленото присъствие на предна линия на НАТО на европейския континент, и признава значението на войските на НАТО в усилията за възпиране на по-нататъшната руска агресия и осигуряване на решаваща подкрепа в случай на конфликт;

50. припомня, че НАТО продължава да бъде крайъгълният камък на колективната отбрана за онези държави членки, които са и членки на Организацията на Северноатлантическия договор, както е изрично признато в ДФЕС; подчертава, че сътрудничеството между ЕС и НАТО следва да се основава на взаимно допълване и напълно да зачита специфичните характеристики и роли на всяка от двете институции и че не следва ненужно да възпроизвежда или заменя структури; припомня, че сътрудничеството в областта на отбраната е един от стълбовете на трансатлантическото сътрудничество и остава от първостепенно значение за взаимната сигурност на съюзническите и партньорските държави, и поради това отново заявява необходимостта от по-здрави отношения; припомня, че съгласно принципа за „единен комплект въоръжени сили“ развитието на отбранителните способности на ЕС не представлява конкурентна заплаха за Алианса и ще бъде от полза за държавите, които са страни, участващи както в ОПСО, така и в НАТО, както и че по-ефективното сътрудничество в областта на сигурността и отбраната на ЕС следва да се счита за фактор, който укрепва европейския стълб на НАТО, както и за това ЕС да играе по-голяма роля в гарантирането на собствената си сигурност; счита, че инициативите за развитие на способностите следва да гарантират оперативна съвместимост между съюзниците и да улесняват бързото разгръщане; отбелязва със загриженост, че някои различия са подкопали солидарността на Алианса след действията, извършени от Турция в Източното Средиземноморие;

51. подчертава необходимостта от укрепване на статута на ЕС като гарант на морската сигурност, засилване на устойчивостта на ЕС и на държавите членки по отношение на кризисни ситуации в техните териториални води, както и на значението на една съгласувана морска стратегия за борба с незаконните недържавни участници в моретата; счита за необходимо да се хармонизират правилата относно намесата и стандартите за оборудване и да се засили обучението на служители, за да се извършват координирани и единни действия в рамките на европейски и международни операции или в случай на морски кризи, събития и инциденти; подчертава необходимостта от сътрудничество между ЕС и НАТО с оглед на постигането на общ ефективен подход към заплахите в областта на морската сигурност, като например трансграничната и организираната престъпност, включително мрежите на организираната престъпност, които улесняват трафика на хора, оръжия и наркотици, контрабандата и морското пиратство;

52. решително подкрепя стратегическото партньорство между ЕС и ООН в управлението на кризи и гражданското, полицейското и военното опазване на мира; приветства напредъка, постигнат при изпълнението на осемте съвместно определени и договорени приоритета на ЕС и ООН за периода 2019 — 2021 г. относно мироопазващите операции и управлението на кризи; настоятелно призовава държавите членки да окажат по-голям принос за мироопазването от страна на ООН и призовава за съдействието на институциите на ЕС в това отношение; отбелязва, че е постигнат известен напредък в засилването на сътрудничеството между мисиите и операциите на място, по-специално чрез подписването на Рамковото споразумение между ЕС и ООН за предоставяне на взаимна подкрепа на 29 септември 2020 г. в контекста на съответните им мисии и операции на място, програмата за жените, мира и сигурността (ЖМС), която допринася за изпълнението на плана за действие на ЕС относно жените, мира и сигурността, предотвратяването на конфликти, както и напредъка на политическо и стратегическо равнище; призовава ЕС и ООН да проучат допълнително възможностите за по-тясно сътрудничество, особено в съвместните оперативни зони, в области, включващи планирането на прехода на мисиите, договореностите за подкрепа на място, обмена на информация извън зоните на мисиите и планирането на действия при извънредни ситуации с оглед на COVID-19, както и в областта на климата и отбраната;

53. отново потвърждава, че въпреки излизането си от ЕС Обединеното кралство продължава да бъде близък стратегически партньор на ЕС и на неговите държави членки и че е изключително важно да се поддържа засилено и тясно сътрудничество в областта на отбраната и сигурността между ЕС и Обединеното кралство, тъй като както ЕС, така и Обединеното кралство, споделят една и съща стратегическа среда и едни и същи заплахи за техния мир и сигурност; насърчава Обединеното кралство да участва в мисиите и операциите по линия на ОПСО, операциите за управление на кризи, в развитието на отбранителни способности, в съответните агенции на Съюза, както и в проекти в рамките на ПСС, като същевременно се зачитат независимостта на ЕС за вземане на решения, суверенитетът на Обединеното кралство, принципът на балансирани права и задължения, въз основа на ефективна реципрочност и наличието на справедлив и целесъобразен финансов принос; отбелязва оттеглянето на Обединеното кралство от ОПСО на 31 декември 2020 г.; призовава за въвеждане на процедури за бърза подмяна, за да се гарантира непрекъснатостта на мисиите и операциите по линия на ОПСО, в които изпратените на място британски членове на персонала са имали значителна роля;

54. призовава ЕС да поддържа по-тясно сътрудничество със съществуващите регионални сили като Африканския съюз, Икономическата общност на западноафриканските държави (ECOWAS), Асоциацията на страните от Югоизточна Азия (ASEAN) и Арктическия съвет и с държави извън НАТО със сходни възгледи;

55. призовава за по-систематично прилагане на Резолюция № 1325 на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността (ЖМС), тъй като са изминали 20 години след приемането ѝ, както и за укрепване на програмата на ЕС за ЖМС; призовава за съдържателно интегриране на принципа на равенство между половете във формулирането на ОПСО, по-специално чрез по-добър баланс между половете в персонала и ръководството на мисиите и операциите по линия на ОПСО и специално обучение на изпратения по места персонал;

56. призовава за прилагането на Резолюция № 2250 на Съвета за сигурност на ООН относно младежта, мира и сигурността и за пълноценното включване на младежта и въпросите на младежта в анализите на конфликти, които стоят в основата на предоставяната подкрепа от мисиите и операциите по линия на ОПСО; призовава за мерки на ЕС за увеличаване на възможностите за пълноценното участие на младите хора в поддържането и насърчаването на мира и сигурността;

57. призовава ЕС да преодолее последователните и нарастващи заплахи за опазването и защитата на културното наследство и да пресече контрабандата с произведения на културата, особено в зони на конфликт; отбелязва, че лишаването на обществата от тяхното културно наследство и от техните исторически корени ги прави по-уязвими от радикализация и по-податливи на глобални джихадистки идеологии; призовава ЕС да разработи обширна стратегия за противодействие на подобни заплахи;

Повишаване на устойчивостта и подготвеността на Съюза

58. изразява загриженост, че някои участници в световен мащаб и все повече регионални участници умишлено заобикалят или се опитват да разрушат основания на правила международен ред, многостранното сътрудничество и ценностите на устойчивия мир, просперитета и свободата, които съответстват на основите, върху които е изграден Европейският съюз; отбелязва, че пандемията от COVID-19 разкри новите и увеличи съществуващите уязвимости и напрежения в световен мащаб; подчертава, че пандемията засили обществената подкрепа за Съюз, който е по-малко зависим от останалия свят, който е по-добре защитен и който може да действа независимо; призовава за по-силна роля на Европейския съюз на международната сцена, за повече европейско единство, солидарност и устойчивост и за по-единна външна политика, при която ефективното многостранно сътрудничество е основен елемент; приветства заключенията на Съвета от юни 2020 г., в които се призовава за силен Европейски съюз, който насърчава мира и сигурността и който защитава своите граждани;

59. подчертава важната роля на въоръжените сили по време на пандемията от COVID-19 и приветства военната помощ за гражданските органи, по-специално в разполагането на полеви болници, превоза на пациенти и доставката и разпределението на оборудване; счита, че този ценен принос показа необходимостта от това да се направи преглед на извлечените поуки, за да се засилят военните активи и способности на държавите членки в подкрепа на Механизма за гражданска защита на Съюза като основен инструмент за справяне с извънредни ситуации, както и за целите на хуманитарната помощ; също така счита, че за ефективното преодоляване на здравни кризи е изключително важно военният медицински персонал на държавите членки да се подготви за бързо участие; отново изтъква значението на взаимната помощ и солидарността в съответствие с член 42, параграф 7 от ДЕС и член 222 от ДФЕС;

60. подчертава значението на военната мобилност; счита за необходимо да се продължи напред и да се улесни пълната военна мобилност в цяла Европа и поради това призовава за опростяването и хармонизирането на процедурите, за да се даде възможност на държавите членки да действат по-бързо, тъй като военната мобилност е от полза при управлението на граждански кризи; настоява за това колко е важно наличието на подходящ бюджет за проекти за военна мобилност; приветства факта, че проектът за военна мобилност е част от ПСС; настоява за необходимостта от създаване на европейски механизми, насочени към улесняване на трансграничното използване на военните логистични способности за справяне с такива извънредни ситуации, за да се даде възможност за по-добра координация, взаимодействие, солидарност и подкрепа; настоява, че подобно съдействие и солидарност по време на пандемии и подобни кризи биха могли да обхванат, наред с другото, държавите партньори в непосредствена близост до ЕС; подчертава необходимостта от повишаване на подготвеността на ЕС в областта на химическите, биологичните, радиологичните и ядрените материали и на неговите необходими способности; подчертава необходимостта от засилване на наблюдението и защитата на жизненоважната и критичната инфраструктура, по-специално по отношение на подводните оптични кабели за интернет;

61. счита, че е важно да се осигури по-добра връзка между вътрешните и външните аспекти на политиките на ЕС, за да се гарантира, че политиките на ЕС работят за постигането на общите цели в областта на външната политика и политиката на сигурност, включително енергийната политика на ЕС;

62. счита за изключително важно да се защитят всички слаби места на Европейския съюз, за да се гарантира ефективната обща отбрана на европейските граждани; отбелязва със загриженост нарастващата милитаризация на Кримския полуостров и опитите на Руската федерация за дестабилизиране на Черноморския регион, като тази ситуация доведе до признаването на срещата на върха на НАТО в Уелс през 2014 г. на уязвимостта на източния фланг на Северноатлантическия алианс; призовава ЕС да признае уязвимостта на държавите членки от Източна Европа като начин за засилване на европейската отбрана и да разработи съвместно с НАТО всеобхватна стратегия за сигурност и отбрана на източния фланг;

Проактивно противодействие и предотвратяване на хибридните заплахи

63. приветства приетия набор от приоритети и насоки за сътрудничеството на ЕС в областта на борбата с хибридните заплахи и повишаването на устойчивостта спрямо тези заплахи, включително борбата с дезинформацията, хибридната война, шпионажа, фалшивите новини и пропагандата, и създаването на система за бързо предупреждение за улесняване на сътрудничеството с Г-7 и НАТО; приканва ЕС и неговите държави членки да развият и укрепят сигурността на своите информационни и комуникационни системи, включително сигурни канали за комуникация; подчертава значението и неотложната необходимост ЕС в по-голяма степен да засили и инвестира в своята стратегическа комуникация и способностите си да стане по-устойчив, за да преодолее и отстрани цялата външна намеса, която заплашва неговата демократична система, суверенитет и граждани; подчертава важната роля на Оперативната група на ЕС за стратегическа комуникация с Източното съседство, признава съществената работа, извършена по линия на проекта „EUvsDisinfo“, и призовава за допълнителна бюджетна и политическа подкрепа за допълнително подобряване на способността ѝ за борба с дезинформацията и за информиране относно действията и политиките на ЕС;

64. подчертава неотложната необходимост ЕС да въведе по-надеждна стратегия за откриване и активно противодействие на агресивни и злонамерени кампании за дезинформация срещу него от страна на трети държави и недържавни участници; подчертава необходимостта от преразглеждане на мандата на екипа на ЕСВД за стратегически комуникации за справяне с външната намеса и за включване в него на проверители на факти, изследователи, стартиращи фирми и организации на гражданското общество; настоява за необходимостта от предоставяне на достатъчно персонал и финансиране за всички служби на ЕС, които работят в областта на външната намеса и дезинформацията, с цел по-добро идентифициране, разследване и противодействие на опитите за намеса в демократичните процеси на ЕС или на действията на ЕС в чужбина; подчертава значението на сътрудничеството и предоставянето на помощ на държавите партньори, по-специално на тези в непосредствена близост до ЕС, в усилията им да се справят и да противодействат на злонамерената външна намеса, по-специално на дезинформацията и пропагандата, тъй като в много случаи подобни действия имат за цел да отклонят тези държави от пътя на продемократичните реформи и атакуват европейските ценности и идеали;

65. приветства приемането от Съвета на решение, което за първи път позволява на ЕС да налага целенасочени ограничителни мерки за възпиране и реагиране на кибератаки, които представляват външна заплаха за ЕС или за неговите държави членки, включително кибератаки срещу трети държави или международни организации, и да налага санкции на лица или образувания, отговорни за кибератаки; подчертава необходимостта от подобряване на системата за ограничаване на издаването на визи като част от механизма на ЕС за прилагане на санкции чрез използване на биометрични визови процедури, за да се ограничат пътуванията до ЕС под фалшива самоличност на субектите, участващи в хибридни войни; подчертава неотложната необходимост от по-нататъшно интегриране на кибернетичните аспекти в системите на ЕС за управление на кризи; подчертава, че по-тясното сътрудничество за предотвратяване и противодействие на кибератаките е от съществено значение в тези времена на особена уязвимост, за да се постигне напредък по отношение на международната сигурност и стабилност в киберпространството; в тази връзка приветства значителния напредък, постигнат от проекта по линия на ПСС за екип за бързо реагиране при кибератаки; призовава за засилване на подкрепата за Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA) и за силна координация в това отношение със Съвместния център на НАТО за високи постижения в областта на кибернетичната отбрана; призовава за засилена координация на равнище ЕС по отношение на установяването на колективна отговорност за злонамерени киберинциденти, както и за по-тясно сътрудничество с международни организации и държави със сходни възгледи; изразява особена загриженост във връзка с непрекъснатото разкриване на кибератаки с малък мащаб или прониквания в системите на критичната инфраструктура, които остават пасивни, но биха могли да окажат съществено въздействие; настоятелно призовава държавите членки да извършат съкращения в своите системи на критичната инфраструктура, като например производството на електроенергия и стратегическите комуникации, на всички равнища;

66. признава нарастващото значение на способностите за кибернетично и автоматизирано разузнаване и подчертава, че те създават заплахи за всички институции и държави — членки на ЕС; настоятелно призовава всички институции и държави — членки на ЕС, да продължат да подобряват своите кибернетични и автоматизирани технологии и освен това насърчава сътрудничеството в областта на технологичния напредък в това отношение;

67. подчертава значението на повишаването на способностите в областта на квантовата изчислителна технология и подчертава необходимостта от засилване на сътрудничеството между ЕС и САЩ в тази област, за да се гарантира, че квантовата изчислителна технология се реализира първо между партньори, които са в топли отношения и които подкрепят същите цели;

68. отбелязва нарастващото значение на сигурността на космическото пространство и сигурността на сателитите; подчертава значението на Сателитния център на Европейския съюз и възлага на агенцията да анализира и да предостави доклад относно безопасността и/или уязвимостта на сателитите на ЕС и на държавите членки спрямо космически отпадъци, кибератака и пряко ракетно нападение;

Предоставяне на Съюза на средствата за изпълнение на ОПСО

69. подчертава, че адекватните равнища на финансови ресурси, персонал и активи са от съществено значение, за да се гарантира, че Съюзът има силата и способността да насърчава мира и сигурността в рамките на своите граници и по света; призовава държавите членки да демонстрират политическа воля, за да отговорят на европейските амбиции в областта на отбраната и да изпълнят своите ангажименти;

70. изразява съжаление във връзка с липсата на амбиция на Европейския съвет в многогодишната финансова рамка (МФР) за инициативи в областта на сигурността и отбраната; настоятелно призовава Комисията да представи и изпълни амбициозна стратегическа работна програма за ЕФО (както за научноизследователска, така и за друга дейност), който е предназначен за засилване на съвместните действия и трансграничното сътрудничество в целия Съюз, и за военна мобилност, за да се помогне на държавите членки да действат по-бързо и по-ефективно, включително чрез финансиране на транспортна инфраструктура с двойно предназначение и опростяване на дипломатическите формалности и на митническите правила; призовава ЕС да изгради своя собствена система за балистична ракетна отбрана, както и интегрирана и многопластова стратегическа система за въздушна отбрана, която също е предназначена и за противодействие на свръхзвукови ракети; припомня, че европейските граждани ясно и последователно са призовавали Съюза да засили ролята си за осигуряване на устойчива стабилност и сигурност и това може да бъде постигнато единствено с необходимите финансови средства и амбициозна МФР в областта на външната дейност и отбраната;

71. предупреждава за опасността от липса на амбиция за финансиране на европейските инициативи в областта на отбраната в МФР, в съчетание със значителните и некоординирани съкращения в националните бюджети за отбрана в резултат на кризата с COVID-19; подчертава необходимостта държавите членки да заделят необходимите финансови ресурси на национално равнище, за да се даде възможност на Съюза да действа като глобален фактор за мир; в този смисъл споделя оценката на Европейската сметна палата, че „държавите — членки на ЕС, далеч не разполагат с военните способности, от които се нуждаят, за да отговорят на равнището на амбиция на ЕС във военната сфера“;

72. припомня, че докато общите европейски проекти и инициативи в областта на отбраната са от основно значение за преодоляване на недостатъците в областта на свързаната с отбраната научноизследователска и развойна дейност, обединяването на ресурси и координирането на усилията, по-голямата част от отбранителните активи, използвани за мисии по линия на ОПСО, продължават да се произвеждат от държавите членки и да се плащат от националните бюджети за отбрана;

73. настоятелно призовава държавите членки да спазват своя официален ангажимент на равнището на Съвета и да поемат своята отговорност за решенията си в Съвета за разгръщане на граждански и военни мисии, като предоставят на Съюза необходимия персонал и способности за постигане на целите, за които единодушно са се споразумели, и по този начин да изпълнят своя ангажимент за един по-сигурен Европейски съюз;

74. подчертава ползата от международното участие в мисиите и операциите по линия на ОПСО като фактор за засилването на способностите на ЕС, и призовава за укрепване на изпълнението на действащите рамкови споразумения за участие, които насърчават колективния характер на приноса за мира и сигурността;

75. отбелязва важната работа, извършена от Сателитния център на ЕС, и подчертава, че Съюзът трябва да разполага с подходящи ресурси в областта на сателитните изображения и събирането на информация; подчертава, че Сателитният център на ЕС следва да се ползва от структурно финансиране от Съюза, за да може да запази своя принос към действията на Съюза, по-специално за да предоставя сателитни изображения с висока резолюция в подкрепа на мисиите и операциите по линия на ОПСО;

Създаване на амбициозна програма на ЕС за глобален контрол върху оръжията, неразпространение на оръжия и разоръжаване

76. изразява тревога във връзка с настоящите заплахи за международните ценности и върховенството на закона и потенциалното бъдещо подкопаване на глобалната архитектура за неразпространение на оръжия и разоръжаване; изразява опасение, че неспазването на, оттеглянето от или неудължаването на основните договори за контрол върху оръжията би нанесло сериозна вреда на международните режими за контрол на оръжията, които са осигурявали стабилност в продължение на десетилетия, би уронило отношенията между държавите, притежаващи ядрени оръжия, би създало непосредствена заплаха за европейската сигурност, по-специално по отношение на липсата на норми, които уреждат и намаляват тактическите ядрени оръжия и ядрените оръжия с малък и среден обсег и би могло да доведе до нова надпревара в ядреното въоръжаване; подчертава неотложната необходимост от възстановяване на трансграничното доверие;

77. отбелязва със загриженост приемането за нормално на опасната реторика относно ползата от ядрените оръжия; отново потвърждава, че международният мир и сигурност се укрепват в свят, в който не съществуват или не се разпространяват ядрени оръжия, и че разоръжаването означава не само намаляване на броя на активните бойни глави, но и намаляване на военната и политическата роля, отредена на този вид оръжия;

78. потвърждава отново пълната си подкрепа за ангажимента на ЕС и неговите държави членки към ДНЯО като крайъгълен камък на режима за неразпространение на ядреното оръжие и ядрено разоръжаване; отново призовава за категорична обща позиция на ЕС преди конференцията, в която се настоява за приемането на конкретни и ефективни мерки по време на 10-ата конференция за преглед на ДНЯО, която би била ключов елемент за запазване на стратегическата стабилност и за избягване на нова надпревара във въоръжаването;

79. отново изразява дълбокото си съжаление във връзка с оттеглянето от Договора за ликвидиране на ракетите със среден обсег на действие (INF) от страна на САЩ и Руската федерация; отбелязва отговорността на Русия за разпадането на Договора, тъй като тя упорито не се съобразява с него; изразява съжаление относно факта, че разпадането на Договора може да доведе до ескалация на напрежението и до увеличаване на ядрените и военните заплахи и рискове, като същевременно се застраши бъдещето на режимите за контрол върху оръжията; подчертава, че решително се противопоставя на нова надпревара във въоръжаването между САЩ и Руската федерация и на потенциалните последици от нея за Европа и на повторна милитаризация на европейска територия; настоятелно призовава Съвета и ЗП/ВП да стартират инициатива, ръководена от ЕС, с цел да се настоява за превръщането на Договора за ликвидиране на ракетите със среден обсег на действие в многостранен договор;

80. припомня, че режимите на ефективен международен контрол на оръжията, разоръжаването и неразпространението са крайъгълният камък на световната и европейската сигурност и стабилност;

81. призовава САЩ и Руската федерация да постигнат по-нататъшен напредък в преговорите за удължаване на срока на действие на новия договор START, чийто срок на действие изтича през февруари 2021 г.; счита, че удължаването на срока на действие на договора би дало на двете страни допълнително време за продължаване на преговорите с оглед постигане на съгласие по нов инструмент за контрол върху оръжията; призовава за незабавното участие на други държави, по-специално на Китай, във всички съществуващи договори (като например договора „НОВ СТАРТ“, Договора за ликвидиране на ракетите със среден обсег на действие и договора „Открито небе“) или в бъдещите преговори относно инструментите за контрол на ядрените оръжия;

82. изразява съжаление във връзка с избирателното прилагане от страна на Русия на нейните задължения съгласно Договора „Открито небе“; изразява дълбокото си съжаление във връзка с решението на САЩ да се оттеглят от договора „Открито небе“ — основен инструмент за контрол на оръжията, който допринесе за изграждането на доверие и за предоставянето на по-малките държави на ценната способност да наблюдават и проверяват военните действия на своите съседи; призовава останалите страни, подписали договора, да продължат да го прилагат, като същевременно гарантират, че той продължава да бъде функционален и полезен; призовава САЩ да отмени решението си за оттегляне от договора „Открито небе“;

83. приветства финансовия принос на ЕС за проектите и дейностите на Организацията за забрана на химическото оръжие (ОЗХО); приветства приемането от Съвета на режим на хоризонтални санкции за справяне с нарастващата употреба и разпространение на химическо оръжие; осъжда неотдавнашното използване на химически оръжия и счита, че липсата на отчетност за подобни инциденти подкопава международната норма срещу химическите оръжия; призовава ЕС да поеме инициативата за разглеждане на въпроса за безнаказаността при използването на химически оръжия и да обмисли как да се укрепи ОЗХО, за да се гарантират своевременно и точно разпределение и ефективни механизми за отговор; призовава ЕС да продължи усилията си за борба с разпространението и използването на химическо оръжие и да подкрепи глобалната забрана на химическото оръжие, установена в Конвенцията за забрана на химическото оръжие (КЗХО);

84. изразява дълбока загриженост относно опита за убийство на видния руски опозиционен лидер Алексей Навални с помощта на забранен нервен агент, който съгласно КЗХО се счита за използване на химическо оръжие и съответно представлява тежко нарушение на международните норми; призовава за независимо международно разследване на случая; приветства решението на Съвета да наложи санкции, за да се търси отговорност от всички лица, отговорни за отравянето;

85. отправя искане към ЗП/ВП да представи предложения за укрепване на наличния експертен опит в областта на неразпространението и контрола на оръжията в ЕС и да гарантира, че ЕС играе силна и конструктивна роля в развитието и укрепването на световните основани на правила усилия за неразпространение и контрол на оръжията и за архитектура за разоръжаване; в това отношение приветства назначаването на нов специален пратеник по въпросите на разоръжаването и неразпространението; осъзнава, че спешно са необходими международни споразумения в областта на контрола на оръжията; посочва, че в контекста на ядреното възпиране разработването на свръхзвукови ракети може да подкопае принципите на взаимно гарантирано унищожение, и поради това призовава за инициран от ЕС договор за контрол на оръжията в световен мащаб относно използването, обхвата, скоростта, доктрината, проверката на ядрените товари и разполагането в близост до крайбрежията на свръхзвукови оръжейни системи;

86. отново заявява пълната си ангажираност към запазването на ефективни режими на международен контрол на оръжията, разоръжаването и неразпространението като крайъгълен камък на глобалната и европейската сигурност; подчертава пълната си подкрепа за работата на Службата на ООН по въпросите на разоръжаването и за Програмата на ООН за разоръжаване; припомня своя ангажимент за прилагане на политиките, насочени към постигане на напредък по отношение на намаляването на всички ядрени арсенали;

87. приветства заключенията на Съвета относно преразглеждането на неговата Обща позиция 2008/944/ОВППС от 8 декември 2008 г., определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване ([13]); изразява твърдото си становище, че тъй като ЕС е все по-амбициозен в областта на отбраната, съществува необходимост от по-голямо сближаване, прозрачност и последователност в политиките на държавите членки в областта на износа на оръжие, както и от засилване на публичния надзор; призовава държавите членки да преодолеят своите различни тълкувания на общата позиция и напълно да спазват осемте ѝ критерия, и по-специално строго да прилагат четвъртия критерий относно регионалната стабилност и да предотвратяват всеки износ на военно оборудване, което би могло да бъде използвано срещу други държави членки; приветства положените усилия за увеличаване на прозрачността и публичния и парламентарен контрол върху износа на оръжие; призовава за съвместни усилия за подобряване на оценките на риска, проверките на крайните потребители и проверките след доставката;

88. настоятелно призовава държавите членки да спазват Кодекса за поведение на ЕС при износа на оръжие; отново заявява необходимостта от строгото прилагане от всички държави членки на правилата, установени в Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета; припомня, че държавите членки поеха ангажимент за категорични национални позиции по отношение на политиката си за износ на оръжие за Турция въз основа на разпоредбите на Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета, включително стриктното прилагане на четвъртия критерий относно регионалната стабилност; отново призовава ЗП/ВП, докато Турция продължава настоящите си незаконни едностранни действия в Източното Средиземноморие, нарушавайки суверенитета на някоя държава членка (по-специално Гърция и Кипър), и в противоречие на международното право, и докато тя отказва да участва в диалог, основан на международното право, да представи в Съвета инициатива за спиране от страна на всички държави членки на износа за Турция на оръжие за всички видове военно оборудване, включително оръжия, оръжия с двойна употреба и ноу-хау в съответствие с общата позиция;

89. приветства дейностите на ЕС, насочени към подкрепа на всеобщото прилагане на Договора за търговията с оръжие, и призовава всички основни държави — износителки на оръжие, да го подпишат и ратифицират възможно най-скоро;

90. отбелязва, че технологичните развития в областта на изкуствения интелект (ИИ) поставят нови етични предизвикателства; призовава ЕС да поеме водеща роля в глобалните усилия за създаване на всеобхватна регулаторна рамка, за да се гарантира пълноценен контрол от страна на човека върху критичните функции, свързани с избор и атакуване на цели, при разработването и използването на оръжия, основани на ИИ; призовава ЗП/ВП, държавите членки и Европейския съвет да приемат съвместна позиция относно автономните оръжейни системи, която да гарантира пълноценен контрол от страна на човека върху критичните функции на оръжейните системи; настоява за започване на международни преговори за общо определение и рамка за използването на оръжия с известна степен на автономност и призовава за приемането на правно обвързващ инструмент, с който да се забранят смъртоносните автономни оръжия без пълноценен човешки контрол;

91. призовава ЕС да поеме водеща роля в глобалните усилия за създаване на всеобхватна и ефективна система за глобален контрол върху оръжията за ракети и разпространение на технологии за бойни безпилотни летателни апарати;

Гарантиране на демократичен контрол, легитимност и приобщаваща ангажираност

92. подчертава необходимостта Парламентът да разглежда всички въпроси, свързани с отбраната, по последователен начин; призовава за преоценка и разширяване на мандата на подкомисията по сигурност и отбрана с оглед на нарастващия брой инициативи в областта на отбраната на равнището на ЕС и на създаването на ГД „Отбранителна промишленост и космическо пространство“ (ГД DEFIS) на Комисията;

93. приветства редовния обмен на мнения със ЗП/ВП по въпросите на ОПСО и призовава ЗП/ВП да гарантира, че становищата на Парламента са надлежно вземани под внимание; подчертава необходимостта от осигуряване на редовни брифинги от специалните представители, специалните пратеници и командващите мисии и операции на ЕС; счита, че с Парламента следва да се провеждат предварителни консултации относно стратегическото планиране на мисиите по линия на ОПСО, промените в техните мандати и плановете за прекратяването им; призовава за всеобхватното прилагане на член 36 от ДЕС;

94. подчертава необходимостта от развиване на все по-тясно сътрудничество с националните парламенти по въпросите на ОПСО, за да се гарантира засилена отчетност, прозрачност и контрол;

95. отново подчертава значението на подобряването на инструментите, с които разполага гражданското общество, за да се гарантира пълноценното му и значимо участие във формулирането на свързаната с отбраната политика и ефективния ѝ надзор;

([13]) ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99.

o

o o

96. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Европейския съвет, Съвета, Комисията, заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, генералния секретар на ООН, генералния секретар на НАТО, агенциите на ЕС в областта на сигурността и отбраната, както и на правителствата и на националните парламенти на държавите членки.